

Zsana Önkormányzata
Gyermekjóléti Szolgálat
6411 Zsana, Ady u. 2/B
77/490-132
gyerjozsana@gmail.com

2015

SZAKMAI PROGRAM

Gyermekjóléti Szolgálat

Készítette:
Iván Richárd

I. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény neve: Gyermekjóléti Szolgálat

Az intézmény székhelye: 6411 Zsana, Ady u. 2/B

Típusa: Zsana Önkormányzata fenntartásában működő, önálló Gyermekjóléti Szolgáltató

Fő tevékenysége: a Gyermekvédelmi Törvény hatálya alá tartozó Gyermekjóléti Szolgáltatás

Fenntartó: Zsana Önkormányzata

Fenntartó székhelye: 6411 Zsana, Kossuth u. 3.

Szakmai felügyeletet gyakorló szerv: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal

Szociális és Gyámhivatala

6000 Kecskemét, Nagykőrösi út 32.

Tel: 06-76/513-800

II. AZ INTÉZMÉNY HATÁSKÖRÉBE UTALT SZOLGÁLTATÁSOK CÉLJA, FELADATAI

II. A szolgáltatás célja, feladatai

A gyermekjóléti alapellátások célja:

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személlynél vagy intézményben kell biztosítani (Gyvt./ 38. § (1)-(2) bekezdései).

Az alapellátásba került gyermekek főként igazolatlan iskolai mulasztás, gyermeknevelési, magatartási, anyagi (megélhetési), lakhatási, szülői elhanyagolás miatt kerültek gondozásba, de előfordul családi konfliktus, a szülők vagy család életvitele valamint szenvedélybetegségek miatti alapellátásban való gondozás.

II/2. A gyermekjóléti szolgáltatás célja:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

II/3. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,

- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájárítás megszervezése,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájárítás szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

II/4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- c) kezdeményezni
  - ee) egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
  - ff) szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés igénybevételét,
  - gg) egészségügyi ellátások igénybevételét,
  - hh) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét, vagy
  - ii) a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- d) javaslat készítése a veszélyeztetettség mértékének megfelelően
  - da) a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására,

pp) a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,

qq) a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására

II/5. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében

a) a családgondozás biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

b) utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás) biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez (Gyvt. 17. § és 39. §).

A családgondozást tervezett módon, határidő megállapítással kell teljesíteni (NM rendelet 16.§ (2) bekezdése). A családgondozó - a gyermek és a szülő (törvényes képviselő) közreműködésével -, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve gondozási tervet készít (NM rendelet 16. § (4) bekezdés).

A családgondozó szükség szerint, de legalább hat hónaponként értékeli a gondozás eredményességét, és a megállapításokat a helyzetértékelésben rögzíti (NM rendelet 16. § (5) bekezdés).

II/6. Nyújtott szolgáltatások, tevékenységek

A gyermekjóléti szolgálat -összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelésioktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - *szervezési, szolgáltatási és gondozási* feladatokat végez. Tevékenysége körében a 39. §-ban foglaltakon túl

a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,

- b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- c) elkészíti a védelembe vett gyermek gondozási-nevelési tervét, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv),
- d) szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- e) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- f) felkérésre környezettanulmányt készít,
- g) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- i) biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- j) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- k) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

II/7. Javaslattétel hatósági intézkedésre

A gyermekjóléti szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések közül javaslatot tehet

- a) a gyermek védelembe vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- b) gyámhivatalnak a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vagy nevelésbe vételére (NM 19. § (1) bekezdése).

III. Szakmai program megvalósulásának várható következményei

A jelzőrendszer működtetése következtében a szolgálat látókörébe kerüljön községünkben lehetőleg minden veszélyeztetett gyermek.

Szolgáltatás közvetítésével, a szociális munka módszereinek alkalmazásával, családgondozással a veszélyeztetés a minimálisra csökken.

IV. Más intézményekkel való együttműködés

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata *a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése* érdekében jelzőrendszer működtetése.

A veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése az egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal, így különösen a *védőnői szolgálattal, a háziorvossal, a házi gyermekorvossal, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal, így a családsegítő szolgálattal, a köznevelési intézményekkel, a nevelési - oktatási intézménnyel, a nevelési tanácsadóval, a rendőrséggel, az ügyészséggel, a bírósággal, a pártfogó felügyelői szolgálattal, az áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezetekkel, a menekülteket befogadó állomással, a menekültek átmeneti szállásával, a társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.*

- a) veszélyeztetettséget észlelő nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben;
- b) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

IV/1. Együttműködés módja

A jelzőrendszer tagjaival kéthavonta tart a gyermekjóléti szolgálat szakmaközi megbeszélést, melyen a gyermekvédelem általános és speciális problémáival foglalkozunk.(szakmaközi *megbeszélés* keretében (NM rendelet 15. § (1)-(3) bekezdései). Melyre meghívottak a jelzőrendszer tagjai.

Az egyes kiskorúak veszélyeztetettségét a jelzőrendszer tagjai írásban jelzik személyes vagy telefonon történő konzultációt követően.

Esetkonzultációra, vagy esetkonferenciára a családdal foglalkozó szakembereket, esetkonferencia esetén a családot is bevonva kerül sor. Ezekről feljegyzés készül, melyben

megfogalmazásra kerül a szakemberek, illetve a család feladata a veszélyeztetés elhárítása érdekében.

IV/2. Éves tanácskozás

A gyermekjóléti szolgálat minden év március 31 -ig tanácskozást szervez, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves működését,

- a) áttekintik a település gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, és szükség szerint javaslatot tesznek működésük javítására (NM rendelet 15. § (7) bekezdése).
- b) az éves tanácskozás településenként kerül megtartásra.

A Gyermekjóléti Szolgálat működését meghatározó jogszabályok:

- 1997. évi XXXI. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 149/1997. (IX. 10.) kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról,
- 235/1997. (XII.17.) kormányrendelet, a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt adatokról,
- 257/2000. (XII. 26.) kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról,
- 259/2002. (XII.18.) kormányrendelet, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről,
- 2011. évi CXII. törvény, az információs önrendelkezési jogról, és az információszabadságról,
- a fenntartó önkormányzat vonatkozó helyi rendeletei.

III. Ellátási terület, ellátottak köre

III. Település bemutatása, demográfiai adatok

Közigazgatási besorolás: Zsana Község

Megközelíthetőség:

Zsana község Bács-Kiskun megye déli részén Csongrád megyével határos település. Legközelebbi városok: Kiskunhalas 14 km-re, Kiskunmajsa 17 km-re, Szeged 45 km-re van, de megközelíthető a Kígyós-Üllésen át vezető 5408 jelű szegedi úton is. Vasútvonala nincs.

Lakosságszám, demográfiai adatok:

Zsana község lakossága 2013 évben: 800 fő volt, ebből a 0-18 éves korosztály 260 fő (Forrás: KSH Adatbázis, 2013. január 1-i állapot). A település lélekszáma folyamatosan csökken. Ennek a háttérében a természetes fogyás és a vándorlás negatív egyenlege áll. Ez a tendencia feltehetően folytatódni fog. A fogyatkozás a korösszetételben is változásokat hoz. A kevesebb születés, a lakosság elöregedése a különböző intézmények iránti igények módosulásával jár. Egyre kisebb kapacitású intézményre lesz szükség a gyermekek ellátásában, oktatásában, ugyanakkor felerősödik az elvárás a szociális és egészségügyi szolgáltatásokkal szemben. A kiterjedt tanyarendszer ad otthont a lakosság 40%-nak.

Településről:

A település mezőgazdasági jellegű, a lakosság többsége növénytermesztéssel és állattenyésztéssel foglalkozik. Jelentős a húsjellegű- és növendékállat tartás, de a tejtermelés és a juhászat is meghatározó. Növénytermesztésben elsősorban abrak- és szálastakarmány termesztése, a napraforgó és a dohánytermesztés is jelentős.

Zsana lakossága a csaknem terméketlen homokon gazdálkodott, lényegében vegetált. Ma is keményen meg kell küzdeni a megélhetésért. A munkanélküliség a településen is jelen van, mértéke a megyei és országos átlag alatti. A legnagyobb gondot a pályakezdők és a tartós munkanélküliek aránya jelenti. A kevés helyi munkahely miatt sokan ingáznak a lakásuk és a munkahelyük között. A község nevével 1979-ben a földgázkitörés kapcsán ismerkedhetett meg az ország. A MOL Rt. által kiépített földalatti gáztározó, a téli hónapokban az ország

gázszükségletének 1/4-ét biztosítja. A tározó jelenleg az E-ON tulajdona. Fejlesztése során a befogadóképessége tovább növekszik.

A letelepülők, építkezők számára kertes, közművesített telkek állnak rendelkezésre, vállalkozások letelepedéséhez az önkormányzat rendelkezik szabad területekkel. A lakosság ellátását a faluban működő 4 vegyes élelmiszerbolt, két vendéglátó egység, takarmányárusító üzlet segíti. Közlekedés: napi több helyközi buszjárat indul Kiskunhalas - Zsana - Kígyós - Pusztamérges útvonallal. Távolsági buszjárat is érinti a települést, Szeged - Székesfehérvár, Győr - Gyula elérhetőséggel.

Az ellátási terület típusa, sajátosságai, kiemelt problémái, szociálpolitikai jellemzői: Gyermekjóléti szolgáltatás keretében kezelt problémák:

- gyermeknevelési
- magatartászavar
- szülők vagy a család életvitele
- anyagi (megélhetési)

Ellátottak köre

Az intézmény Zsana Község közigazgatási területén élő vagy életvitelszerűen itt tartózkodó 0-18 éves korú gyermekek részére biztosít ellátást.

Nyitva tartás: minden nap 08⁰⁰-16⁰⁰-ig, fogadóóra minden szerdán 08⁰⁰-16⁰⁰-ig, valamint előre egyeztetett időpontban bármikor.

IV. A SZOLGÁLTATÁSRA VONATKOZÓ SZAKMAI INFORMÁCIÓK

IV. A feladatellátás szakmai tartalma, módja a biztosított szolgáltatások formája rendszeressége:

IV/1. A gyermek családjában történő nevelése érdekében folytatott tevékenység:

- A szülők és gyermekek tájékoztatása jogaikról, támogatásokról, ellátásokról. A tájékoztatás lényege, hogy a családgondozó olyan információkat és ismereteket ad át a kliensének, amely hozzásegíti őt a problémája, illetve a feltett kérdése megoldásához, megválaszolásához.
  - személyes találkozások során tanácsadással, jogi- és érdekérvényesítő képességük fejlesztésével
  - jelzőrendszeren keresztül
  - közvetítéssel, pl. az ombudsman elérésének biztosításával
  - a gyermekek jogtudatosságának növelése személyes konzultáció, illetve kiadványok átadása útján
  - a gyermekjogi képviselővel történő kapcsolatfelvétel segítése, információnyújtás
- Az ellátásokhoz való hozzájutás segítése: az intézményben rendelkezésre állnak az igényléshez szükséges nyomtatványok (a gyermekek utáni juttatásokhoz, helyi ellátásokhoz egyaránt). Kérelmek, beadványok készítésében segítségnyújtás a klienseknek, azaz szociálpolitikai ügyintézés. Kapcsolatfelvétel és konzultáció a folyósító szervekkel a leghatékonyabb ügyintézés elérése céljából. Az ellátásokhoz való maximális szintű hozzájutást minden esetben segíteni kell, hiszen kiemelt feladat az arra való törekvés, hogy a gyermek családjában a szociális biztonság megteremtődjön.
- A Gyermekjóléti Szolgálat segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban.
- A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója segítséget nyújt a családnak az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését. Tevékenysége során a családgondozó együttműködik az átmeneti gondozást nyújtó szolgáltatóval.

A speciális gyermekvédelmi feladatok közé tartozik a szabadidős programok szervezése, melyek településszinten kerülnek megrendezésre. Minden évben mind az óvoda, mind az iskola szervez programokat a gyermekeknek, ami a szülőknek nem kerül semmibe. Az óvodával a gyerekek moziba, állatkertbe, cirkuszbba, úszni járnak, az iskolával szintén járnak úszni, de mennek színházba, erdei táborba. Mindezek finanszírozása önkormányzati költségvetésből biztosított, így a rászoruló gyerekek is lehetőséget kapnak a programokon való részvételre. A település művelődésszervezője minden évben szervez falunapot, szüreti mulatságot, közös karácsonyt, ami szintén mindenki számára elérhető program. Mindezek a szabadidő hasznos eltöltését szolgálják, közben megvalósul a gyermekek alap-, gondolkodást, tevékenység specifikus, szociális, tanulási és önszabályozási képességeinek fejlesztése. A szabadidős programokon lehetősége nyílik a társas kapcsolatok szabályainak elsajátítására, a kommunikáció, a kifejezőkészség fejlesztésére, az eltérő csoport helyzetekben a változó szituációhoz való megfelelő alkalmazkodás képességeinek kialakítására, a beilleszkedő képesség javulására.

A Gyermekjóléti Szolgálatnak önálló szabadidős programjai nincsenek, illetve önállóan nem szervez programokat, de a településen szervezett programokban a családgondozó aktív segítséget nyújt, valamint ismerteti a lehetőséget a gondozásban lévő családokkal.

IV/2. Szociális válsághelyzetben levő várandós anyák támogatása:

- Családok Átmeneti Otthonában való elhelyezés segítése, ennek hiányában egyéb anyaotthoni férőhely felkutatása,
- jövedelem híján ellátásuk megszervezése, adományok közvetítésével, egyéb segítő források felkutatásával,
- tájékoztatás a gyermekneveléssel kapcsolatos juttatásokról,
- a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló anya tájékoztatása az örökbeadás lehetőségéről (gyámhivatal bekapcsolása, védőnővel való együttműködés)
- valamint tájékoztatás az inkubátorban történő elhelyezési lehetőségről (ennek helyszíne: Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza, 6000 Kecskemét, Izsáki út 5.)

IV/3. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében végzett tevékenység:

A Gyermekjóléti Szolgálat olyan, a gyermek érdekét védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a professzionális szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

a, A veszélyeztetettséget észlelő— és jelzőrendszer működtetése:

A Gyermekjóléti Szolgálat olyan észlelő- és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Az észlelő és jelzőrendszer makroszintű funkciója keretében figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét gyermekjólét és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét, gyermekvédelmi és egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét. Tapasztalatairól, észleléseiről minden év március 31-ig beszámol a jelzőrendszeri tagok, illetve minden év május 31-ig a képviselőtestület felé.

A jelzőrendszer tagjai: Védőnői Szolgálat, háziorvos, házi gyermekorvos, Családsegítő Szolgálat, óvodák, iskolák, Nevelési Tanácsadó, Rendőrség, Ügyészség, Bíróság, pártfogó felügyelő, alapítványok, tanyagondnoki szolgálat.

- A Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezi, szervezi és összehangolja a jelzőrendszer működését.
- A Gyermekjóléti Szolgálat felhívja a jelzőrendszer tagjait jelzési kötelezettségük írásban-krízishelyzet esetén - utólagosan történő teljesítésére.
- A Gyermekjóléti Szolgálat nyilvántartja és a külön jogszabályban meghatározott módon felhasználja az általa kezelt adatokat.
- A jelzőrendszer tagjaitól kapott jelzésekre tett intézkedéseiről tájékoztatja a jelzést tevőt.
- A Gyermekjóléti Szolgálat a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés elősegítése és hatékonyabbá tétele, tevékenységük összehangolása érdekében esetmegbeszélést tart az alábbiak szerint:
- A jelzőrendszer tagjai részvételével évente hat alkalommal szakmaközi megbeszélést tart. A találkozások kiemelt célja: erősíteni a jelzőrendszer működési kapacitását.
- Egy-egy esettel kapcsolatban a család és a családdal kapcsolatban álló jelzőrendszeri tagok bevonásával esetkonferenciát tart szükség szerint.

- Az esetmegbeszélések írásos dokumentációját a Gyermekjóléti Szolgálat készíti el feljegyzés és jelenléti ív formájában.

IV/4. Éves tanácskozás

A Gyermekjóléti Szolgálat feladata a gyermekvédelmi törvényben meghatározott intézményekkel és személyekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása. A gyermekjóléti szolgálat minden év március 31 -ig tanácskozást szervez, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékelik a jelzőrendszer éves működését, áttekintik a település gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját és szükség szerint javaslatot tesznek működésük javítására. *A tanácskozásra meg kell hívni:*

- a települési önkormányzat polgármesterét, illetve a képviselőtestület tagjait,
- a jegyzőt,
- a gyermekjóléti alapellátást biztosító intézmény fenntartójának képviselőit
- a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
- a gyámhatóság munkatársait,
- a járási gyámhivatal munkatársait,
- a településen működő gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltató képviselőjét - nevelőszülő, tanácsadó,
- a fiatalok pártfogó felügyelőjét,
- a megyei gyámhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.

Az éves tanácskozást településenként kell lebonyolítani, a tanácskozásról emlékeztetőt kell készíteni.

Prevenációs feladat a bűnmegelőzés színterén végzett tevékenység. Településünkön nem működik bűnmegelőzési program, de ennek ellenére szolgálatunk kapcsolatot ápol a bűnmegelőzésben szereplő szervekkel, intézményekkel, személyekkel. A gondozás alatt álló gyermekek tekintetében hangsúlyt fektetünk a normakövető magatartás fenntartására, illetve a törvénnyel már összeütközésbe került fiatalok esetében a bűnismétlés megakadályozására.

IV/5. A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében folytatott tevékenység:

A családgondozó személyes segítő kapcsolat keretében az alábbiak szerint teljesíti a családban élő veszélyeztetett gyermekkel és családjukkal kapcsolatos feladatokat:

- támogatja a gyermeket az őt veszélyeztető körülmények elhárításában, személyisége helyes irányú fejlődésében - segítő beszélgetés, szabadidős programokba bekapcsolás, pszichológus, szükség esetén szakellátás igénybevételének javaslata,
- segíti a szülőket a gyermek gondozásában, nevelésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében- életvezetési tanácsok, esetkonzultáció, mediáció, jogászhoz és más szakemberekhez, szakellátáshoz irányítás (pl.: családterápia),
- kezdeményezi és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolja a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - családsegítő szolgáltatás bekapcsolása, egészségügyi szakellátáshoz irányítás.
- gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására, megszüntetésére való javaslatétel védelembe vétel keretein belül. Együttműködés a pártfogói szolgálattal, ha a Gyámhivatal elrendelte a gyermek megelőző pártfogását.

A fentiekben foglaltak biztosítására a családgondozó a szülőt és a gyermeket bevonva - a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve - gondozási tervet készít abban konkrétan meghatározva a veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló feladatokat és a határidőket. A családgondozás, mint komplex szakmai tevékenység ezen megállapodás mentén viteleződik ki, a családdal való többszöri találkozások során.

A családgondozó a gyermek és a szülő (törvényes képviselő) közreműködésével - szükség szerint - de legalább hat hónaponként értékeli a gondozás eredményességét, amelyet írásban is rögzít. A szociális esetmunka középpontjában a gyermek áll, ugyanakkor a családgondozó tevékenységének súlypontja a család és a családi körülmények változtatása abból a célból, hogy a gyermek a saját családjában nevelkedhessen és sikerüljön a problémáit és a veszélyeztetettségét csökkenteni, illetve megszüntetni.

A családokkal végzett szociális munka egyik fő eleme a családlátogatás, ennek része lehet a környezettanulmány elkészítése. A családok részéről az együttműködés gesztusának számít, ha a családgondozót beengedik saját otthonukba.

A segítés fontos eleme, hogy segítő kapcsolati hálót hozzunk létre a gyermek és családja körül. Ezen célból fel kell kutatni a szűkebb és tágabb környezetben azokat a személyeket, családokat, közösségeket, intézményeket, sportegyesületet, akik bevonhatók a család támogatásába és a probléma megoldásába.

A családgondozók a probléma hatékony kezelése érdekében konzultálhatnak egyéb segítő szakemberekkel, jellemzően kezelőorvossal, pszichológussal, gyermekpszichiáterrel. Jellemző

módszer még a konfliktuskezelés leginkább a családban előforduló konfliktusok megoldását segítjük ezzel.

A családok gondozását az önkéntesség és a fokozatosság elvének figyelembe vételével alapellátás keretében nyújtjuk. A gyermekjóléti szolgáltatás igénybevételénél törvényi garancia van arra, hogy „ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a törvény az ellátás kötelező igénybevételét elrendeli.”

Jogszabály teszi egyértelművé, hogy mikor nem tekinthető együttműködőnek a szülő: „ha megfelelő segítség és figyelmeztetés ellenére nem teszi meg a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket, nem járul hozzá, vagy egyébként akadályozza a gyermek körülményeinek megfelelő gyermekjóléti, illetve más szociális, egészségügyi vagy közoktatási ellátás igénybe vételét.”

IV/6. Védelembe vétel

Amennyiben a gyermek veszélyeztetettsége az önként igénybe vehető alapellátás keretében nem szüntethető meg, akkor a gyermekjóléti szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések közül javaslatot tehet:

- a Kiskunhalasi Járási Hivatal, Járási Gyámhivatalának a gyermek védelembe vételére,

A védelembe vételi javaslatban a Gyermekjóléti Szolgálat nyilatkozik az alapellátás eredménytelenségének okáról, a gyermek és a szülő együttműködési készségéről, megküldi az alapellátás során elkészített adatlapokat, véleményt nyilvánít a gyermek veszélyeztetettségének okáról, javaslatot tesz a kirendelhető családgondozó személyére. Védelembe vételi javaslattételnél a gyermekjóléti szolgálat beszerzi és megküldi a Gyámhivatalnak a bölcsődei, óvodai véleményt, illetve az iskolai pedagógiai véleményt. *A védelembe vételhez kapcsolódó szolgáltatási feladatok:*

A Gyermekjóléti Szolgálat - lehetőség szerint az általa összehívott esetkonferenciát követően - javaslatot tesz a gyermek védelembe vételére, ha az alapellátás keretében történő segítség a gyermek vagy a szülő (törvényes képviselő) együttműködésének hiánya miatt nem vezetett eredményre. Ezen hatósági gyermekvédelmi intézkedésre akkor is sor kerülhet, ha a gyermek szabálysértést, vagy bűncselekményt követett el, illetve elkerülhetetlenül erre az intézkedésre kerül sor, ha a tanuló a tankötelezettségének nem tesz eleget és az igazolatlan hiányzásainak száma meghaladták az 50 órát.

A családgondozó a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve gondozásinevelési tervet készít a családtagok és más, a gyermekkel, családdal kapcsolatban álló szakemberek bevonásával a védelembe vételi határozatban foglalt feladatok, szükséges változások megvalósítására, megjelölve abban a családtagok, a családgondozó és egyéb szakemberek (védőnő, háziorvos, pedagógus) tennivalóit határidőkkel. A gondozási- nevelési tervben foglaltak megvalósulását, illetve annak akadályait a "Helyzetértékelés" című adatlapon rögzíti a családgondozó, majd a védelembe vétel felülvizsgálatakor megküldi az aláíratott adatlapot a javaslatával együtt a Gyámhivatalnak.

A védelembe vétel felülvizsgálata során tájékoztatja a Gyámhivalt, és javaslatot tesz:

- a védelembe vétel fenntartására vagy megszüntetésére,
- a gyámhivatal által teendő intézkedésekre.

IV/7. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése illetve utógondozása:

A Gyermekjóléti Szolgálat a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését segítő családgondozást a Gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján végzi. A családgondozó elsősorban a szülőket támogatja a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában - lakókörnyezet rendbetétele, szülők jövedelemhez való jutásának segítése, egészségügyi ellátáshoz juttatás, gyermekükkel való kapcsolattartás segítése (személyes segítő kapcsolat, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás igénylése). A nevelésbe vétel időtartama alatt a családgondozó folyamatosan kapcsolatot tart a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózat, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat családgondozójával. A gyermek nevelésbe vételének felülvizsgálata során a gyermekjóléti szolgálat tájékoztatja a gyámhivalt a szülő-gyermek kapcsolat és a szülő életkörülményeinek alakulásáról.

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója a családjába visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján látja el. A családgondozó a tevékenységéről, valamint a gyermek életének alakulásáról félévente tájékoztatja a gyámhivalt. Az utógondozás célja a gyermek családba történő visszailleszkedésének segítése - a szülők és a gyermek támogatása - iskolai beilleszkedés figyelemmel kísérése, a szülők nevelési tevékenységének segítése, ügyintézésben közreműködés.

V. A szolgáltatás biztosításának módja:

A gyermekjóléti alapellátás keretében az egyén és a család számára nyújtott szolgáltatások térítésmentesen vehetők igénybe. A szolgáltatás igénybe vétele önkéntes, az ellátást igénylő kérelmére történik. Cselekvőképtelen személy kérelmét törvényes képviselője terjeszti elő (Gyvt. 31. § (1) bekezdése).

Ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybe vételével nem biztosított, a törvény az ellátás kötelező igénybe vételét rendeli el (Gyvt. 31. § (2) bekezdése).

A családgondozó kizárólag az érintett személy, illetve törvényes képviselője hozzájárulásával jogosult intézkedni, információt szolgáltatni, kivéve a különös veszélyeztetés esetét. (Különös veszélyeztetés az a magatartás, amelynek következtében a magatartás tanúsítójának, vagy más személynek életét, vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan fenyegető helyzet áll elő.) **2011. évi CXII tv. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról rendelkezéseinek szem előtt tartásával.**

A gyermekjóléti szolgálat működésének megkezdéséről, tevékenységének céljáról és tartalmáról, továbbá elérhetőségéről, valamint szolgáltatásai igénybevételének módjáról tájékoztatja a település, településrész lakosságát, továbbá az észlelő- és jelzőrendszer tagjait.

VI. Jogvédelem

A Gyermekjóléti Szolgáltatás biztosítása során a gyermeki és szülői jogok tiszteletben tartásával, azok érvényesülését biztosítva kell eljárni.

A szolgáltatás igénybevételének megkezdésekor a gyermekjóléti szolgálat gondoskodik a gyermeknek és szülőjének (törvényes képviselőjének) illetve a fiatal felnőttnek a gyermekvédelmi törvényben előírt tájékoztatásáról, amelynek megtörténtéről az igénybevevők írásban nyilatkoznak. Az ellátás megkezdésekor a gyermekjóléti szolgálat családgondozója felhívja a gyermek törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatok szolgáltatására, illetve az adatokban a gondozási munka időtartama alatt beállott változások bejelentésére.

Az intézmény birtokába került adatok kezelésekor a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 2011. évi CXII., az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény szabályait kell alkalmazni.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat - a külön jogszabályban meghatározott munkakörükkel összefüggésben, megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat az **Etikai Kódex** tartalmazza, valamint a gyermekjogi képviselő elérhetősége biztosítja. A családgondozó hivatalból jár el és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

A fenti szolgáltatásokat igénybevevők és ellátást végzők jogainak védelme:

Az ellátottak és szociális szolgáltatást végzők jogaival, védelmével kapcsolatos szabályokat az Etikai Kódex tartalmazza, valamint az ellátott jogi képviselő elérhetősége biztosítja. A szolgáltatásokban foglalkoztatottakat megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

Az ellátás biztosítása során fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátásban részesülő személyek emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek.

Ennek érdekében intézményünk különös gondot fordít a következőkre:

- Biztosítjuk az ellátottak élethez és emberi méltósághoz való jogát
- Az egyenlő bánásmód követelményét megtartjuk a szociális ellátás során
- Az intézmény működésével, gazdálkodásával összefüggő adatokat biztosítjuk az ellátottak számára megismerni
- A gyermekjogi képviselő szolgáltatásait biztosítjuk.

Gyermekjogi képviselő: Kátainé Lusztig Ilona

Telefon: +36 20/ 489-96-23

A gyermekjóléti szolgálat működésének megkezdéséről, tevékenységének céljáról és tartalmáról, továbbá elérhetőségéről, valamint szolgáltatásai igénybevételének módjáról tájékoztatja a település lakosságát, továbbá a jelzőrendszer tagjait.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző biztosítja, hogy a gyermek és hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék. A gyermekjogi képviselő elérhetőségét a szolgáltató a fogadóhelyiségben jól látható helyen függeszti ki.

A szolgáltatót végzők jogai:

- Nagy gondot fordítunk arra, hogy a dolgozóink számára megfelelő munkakörülményeket biztosítsunk.
- Az 1978. évi IV. törvény 137.§ 2. k) alapján közfeladatot ellátó személynek minősül az intézmény dolgozója.

VII. Szolgáltatást nyújtó folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása

A családgondozó folyamatosan részt vesz:

- rendszeres szakmai továbbképzéseken,
- a KAPOCS Szociális, Gyermekvédelmi és Egészségügyi Intézmény Gyermekjóléti
- Szolgálatát által szervezett Szakmai Napokon,
- rendszeresen sor kerül szupervízióra, valamint a szakmai személyiség védelmére.

VIII. Szakmai együttműködések Gyermekjóléti

jelzőrendszerrel való együttműködés:

A Gyvt. 1997. évi XXXI. törvény 15/1998. NM rendelet 14.§-a, valamint az 1999. évi LXXIII. törvény értelmében a gyermekjóléti szolgálat jelzőrendszert működtet.

A gyermekjóléti szolgáltatás alapvető prevenciós feladata az észlelő- jelzőrendszer működésének biztosítása, mely lehetővé teszi mindazoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek gyermekekkel.

A gyermekjóléti szolgálat munkáját döntően meghatározza az, hogy miként működik a jelzőrendszer, milyen a személyes kapcsolat a tagjaival, hisz a tőlük kapott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére, a legtöbb kapcsolatfelvétel oka a jelzőrendszer tagjai által küldött információ.

A gyermekjóléti szolgálat, a törvény előírása szerint, évente hat alkalommal, a jelzőrendszer tagjainak képviselőivel szakmaközi megbeszélést tart. A megbeszélésekről feljegyzés készül, melyet a résztvevők megkapnak.

Szakmai kapcsolatok:

- telefonon, személyesen történő kapcsolattartás a Kiskunhalasi Járási Hivatala, Járási Gyámhivatalával, valamint a környező települések gyermekjóléti szolgálataival,
- Óvodával
- Általános Iskolával
- Gyermek- és háziorvossal
- Védőnővel
- Körzeti megbízottal (rendőrség)
- Polgárőrséggel
- Jelzőrendszer bármely tagjával,
- Folyamatos kapcsolattartás a jegyzővel, védőnővel, és a gyámügyi előadóval.

IX. Bűnmegelőzés céljából együttműködés a Rendőrséggel/körzeti megbízottal

X. A helyettesítés megszervezése: A gyermekjóléti szolgáltatás szakmai szempontjainak folyamatos érvényre jutása érdekében szükséges és célszerű gondoskodni a családgyámogató távollétének esetére a szakszerű helyettesítésről.

A helyettes a munkaköri leírásban van megnevezve, személyéről a kliensek tájékoztatást kapnak.

Zsana, 2015. január 20.

Iván Richárd

Gyermekjóléti Szolgálat vezető

Családgyámogató